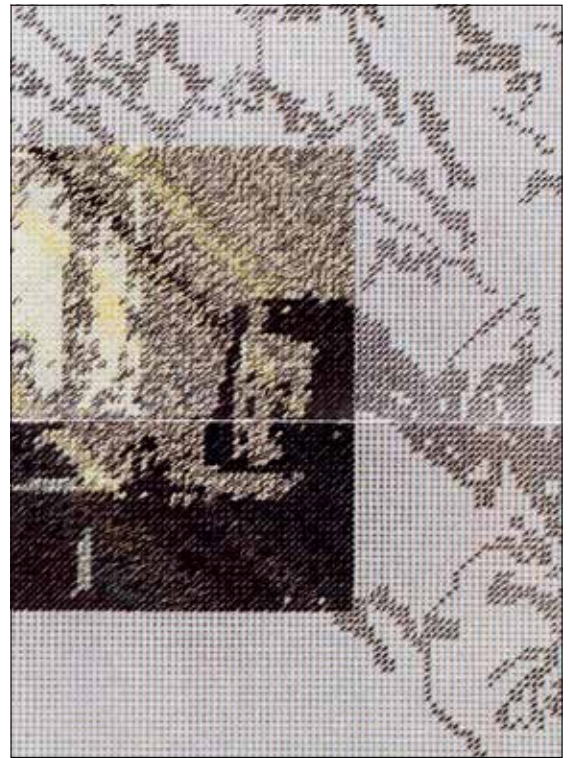

Közösségi szolgálatban a gazdagodó értéktár

Amióta közel egy esztendeje befejeződött a nagyváradi római katolikus püspökség palotájának restaurálása, egymást érik az ott rendezett különböző kulturális események, különös tekintettel a komolyzenei hangversenyekre, illetve a gazdag tematikájú képzőművészeti kiállításokra.

Az egyre inkább váradi szellemi központként is működő római katolikus püspöki székhelyen, a műemlék barokk palotában megnyílt, *A művész műterme* című tárlatot a 2000-ben Temesváron Jecza Péter szobrászművész alapította Interart Triade Alapítvány szervezte Sorina Jecza kurátor irányításával, az alábbi művészek részvételével: Marius Bercea, Oana Fărcaș, Ion Grigorescu, Jakobovits Márta, Tincuța Marin, Ana Maria Mureșan, Paul Neagu, Lia és Dan Perjovschi, Marilena Preda-Sânc, Cristian Sida, Ujvárossy-Kerekes Gyöngyi és Ujvárossy László. A nagy érdeklődésnek örvendő tárlat augusztus 1-ig látogatható.

A püspöki palota kulturális eseményeivel kapcsolatban **Balla Tünde** és **Lakatos Attila** gyűjteményfelelős házaspárral beszélgetünk mindenekelőtt azt tisztázva, hogyan is

Jakobovits Márta:
Kutatás (2022)

lett a hosszas huzavona után visszaszolgáltatót püspöki rezidenciából rövid idő alatt Nagyvárad egyik legjelentősebb kulturális tere.

Beszélgetőpartnereimtól megtudtam, hogy a Patachich Ádám püspök felkérésére épült palota 1762 és 1776 között az ugyanakkor épülő székesegyház mellett eleve annak az elgondolásnak a mentén született, hogy a különböző művészeteknek is otthont adhasson. A mostani restauráláskor Böcskei László megyés püspök az elődje, Tempfli József elképzelésének kiteljesedését tűzte ki célul, s az azóta eltelt év minden eseményére egyre nagyobb számban ellátogató váradiak ugyanolyan örömmel fogadták a közös művelődési lehetőséget, mint ahogy azt a püspök elképzelte.

Lakatos Attila és Balla Tünde elmondta: fontos szempontnak tartják, hogy nem múzeumot szándékszik üzemeltetni a püspökség, hanem – a múlt olyan jelentős eseményei mellett, mint amilyen Szent László király em-

Ujvárossy László:
Üzenet (fény)

Lia és Dan Perjovschi: *A műhely állapotai 1990–2015*

Ioan Aurel
Mureșan: *A művész
műterme* (2020)

Tinuța Marin:
*Bigfoot in the
Studio I (Nagyláb
a műteremben I.,
2021)*

lékének méltó megőrzése, valamint a mártír püspökök feledéstől való megóvása – a jelen történéseit szeretnék a középpontba állítani, és természetesen a jövő kultúrájára is gondolnak. A Szent László Terem már látogatható, a mártír püspökök terme is készülöben van. E két állandó kiállítás megtekintése ingyenes lesz, a többié belépődíjas, és az ő munkakörükbe tartozik annak a megfigyelése is, hogy senki se éljen vissza a tárt kapuval. Elmondásuk szerint ez állandó befogottságot jelent, gyakran előfordul, hogy a saját feladataikra sincs idejük.

Érdekelt, hogy csak szigorúan vett művészeti kiállításai vannak-e, vagy arra is gondol-

nak, hogy a látogatókat kultúrtörténeti érdekességek is vonzanak. A spontán válaszukból kiderült, akár meg is sérthettem volna őket ezzel a kérdéssel, de a fölösleges érzékenykedés sem nekik, sem nekem nem kenyerünk, úgyhogy örömmel hallgattam a palota első emeletének állandó tárlatáról szóló beszámolót. Ott az egyházmegye fejlődését lehet nyomon követni különös hangsúllyal a barokk korból az újkorba vezető út sikereire. A második emelet az időszaki kiállítások tere, négy teremben jelenleg is három kiállítás tekinthető meg.

A tárlatokat meghívásos alapon vagy bejelentkezéssel szervezik, ahogy az most is történt. A város egyik leghíresebb középiskolája, a jelenleg Ady Endre nevét viselő, mely eredetileg az orsolyita nővérek által fenntartott leányiskola volt, fennállásának 250. évfordulóját ünnepli. Ennek tiszteletére az iskola hajdani végzettjeinek művészi alkotásaiból állt össze egy nagyszabású kiállítás.

Nem kerülhettük meg a koronavírus-világjárvány minden szempontból ártalmas hatását a kulturális életre, de megtudtam, hogy most már egyre többen érkeznek csoportos vagy akár egyéni látogatók. Tavaly Bukarestből jöttek sokan, de idén április óta beindult a külföldi turizmus is, úgyhogy három nyelven, románul, magyarul és angolul folyik az idegenvezetés. Napi 100-150 ember érkezik, folyamatosan jönnek a csoportok. Balla Tünde érdekes adalékkal is szolgált: az utóbbi időben a korábbiaktól eltérő események miatt a látogatók „természetrájza” átrendeződött. Már a patikamúzeum megnyitásakor észrevehető volt az úgynevezett célirányos turista, aki árnyaltabb tárlatvezetést igényel. A hagyomány megvolna hozzá, csak a kapacitás hiányzik. 10-től 17 óráig állandó ügyelet tartanak.

A *művész műterme* tárlatra sokan kíváncsiak, ez természetes, hiszen európai hírű festők állítottak ki, de az augusztusi esemény is biztosan sok érdeklődőt fog vonzani, hiszen Jakobovits Miklós alkotásaiból nyílik majd kiállítás, és az Ady középiskola végzettjeinek a művei is sikerkiállítást sejtetnek. Ennek az esztendőnek a kultúrtörténeti csúcsa viszont az október elejétől decemberig tartó nagyon rangos tárlat lesz: Janus Pannonius és nagybátyja, Vitéz János püspök életének érdekes mozzanatait mutatják be, mintegy igazolva, hogy az egyház és a kultúra történetének nemcsak a gyökere, de a törzse és a lombja is közös.

Molnár Judit